

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 8C/142/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5116213487
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Chamula
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2017:5116213487.1

Rozhodnutie

Okresný súd Žilina, v konaní vedenom samosudcom Mgr. Dušanom Chamulom, v právnej veci žalobkyne: R. U., F.. XX.XX.XXXX, T. XXX XX Z. Č.. XXX, právne zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár s.r.o., so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, v konaní o určenie neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi 978,81 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 978,81 Eur od 20.05.2016 do zaplatenia.

Určuje sa, že dohoda o zrážkach zo mzdy k Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 10.06.2011 je n e p l a t n á .

Určuje sa, že dohoda o zrážkach zo mzdy k Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 24.02.2011 je n e p l a t n á .

Určuje sa, že dohoda o zrážkach zo mzdy k Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 10.06.2011 je n e p l a t n á .

Žalobkyňa m á n á r o k na náhradu trov konania od žalovaného.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou zo dňa 16.5.2016 sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému zaplatenia 978,81 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 978,81 Eur od 20.05.2016 do zaplatenia a neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy k zmluvám o revolvingovom úvere uzatvorených medzi žalobkyňou a žalovaným č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.6.2011, č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 24.2.2011 a č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.6.2011 (ďalej tiež „predmetné“ dohody a zmluvy - pozn. súdu). Žalobkyňa odôvodnila žalobu tým, že žalobkyňa uzatvorila so žalovaným konkrétne uvedené zmluvy o revolvingovom úvere ako spotrebiteľ. S bližším poukázaním na rozhodovaciú činnosť iných všeobecných súdov Slovenskej Republiky, ako aj s poukázaním na právnu úpravu zák. č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch, Občianskeho zákonníka, a ust. § 5a ods. 1 zák. o ochrane spotrebiteľa skonštatovala, že je neprípustné zabezpečenie spotrebiteľského úveru dohodou o zrážkach zo mzdy, lebo ju žalovaná nemala možnosť odmietnuť. V otázke naliehavého právneho záujmu analogicky poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č.k. 5Co/358/2009 z 26.4.2010, podľa obsahu ktorého spotrebiteľ má naliehavý právny záujem na vyslovení neplatnosti poistných podmienok konkrétnej poistnej zmluvy.

2. Na návrh žalobcu zo dňa 28.11.2014 Okresný súd Žilina ako prvostupňový uznesením č.k. 8C 379/2014-25 zo dňa 5.12.2014 nariadilo predbežné opatrenie, ktorým uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia predmetných dohôd o zrážkach zo mzdy uzatvorených medzi žalobcom a žalovaným

podľa skutkového odôvodnenia žaloby. Uznesenie prvostupňového súdu bolo potvrdené uznesením Krajského súdu Žilina č.k. 9Co 187/2015 zo dňa 31.3.2015.

3. Žalovaný sa k veci samej vyjadril elektronickým podaním z 23.1.2017 písomne doručeným súdu dňa 27.1.2014 tak, že žalobu navrhuje zamietnuť. Bližšie najmä uviedol, (úvodom), že právna úprava spotrebiteľských zmlúv počíta s priemerným spotrebiteľom, rozhodujúci orgán nesmie prekročiť rozsah ochrany spotrebiteľa, v predmetných zmluvách uvedené podmienky nie sú neprijateľné. (Ad 1) dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonným spôsobom zabezpečenia pohľadávky, to naďalej uviedol aj zákonodarný orgán v novele § 9 ods. 13 zákona o spotrebiteľských úveroch účinnnej od 23.12.2015. Nie je pravdou, že žalobkyňa sa nemohla s predmetnými zmluvami oboznámiť a že ich nemohla odmietnuť. Argument žaloby o uplatnení § 5a ods. 1 zák. o ochrane spotrebiteľa je nenáležitý, a to vzhľadom na zákaz retroaktivity v občianskoprávných vzťahoch, aj podľa prechodného ustanovenia § 25b zák. č. 250/2007 Z.z. zákonodarca pripúšťa iba tzv. nepravú retroaktivitu, ktorej podstata spočíva v tom, že sa uznávajú úkony a ich platnosť vykonané pred nadobudnutím účinnosti normy. Nie je tiež pravdivá námietka v žalobe, že by dohody o zrážkach zo mzdy bola neurčitá, v čom žalovaný poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 9C/171/2015, podľa obsahu ktorého by inak bol tento právny inštitút nepoužiteľný. (Ad 2) nie sú tiež pravdivé námietky v žalobe, že by predmetné dohody o revolvingovom úvere boli nezákonné, žalovaný v podrobnom vyjadrení trvá na tom, že obsah vzájomného vzťahu strán riadne vyplýva z uzatvorených zmlúv. (Ad 3) nie je dôvodný výklad § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 tak, ako ho uvádza žalobca, t.j. aby sa v zmluve o úvere uvádzala amortizačná tabuľka. (Ad 4) Nie je tiež pravdou, že by odplata za poskytnutie úveru podstatne prevyšovala odplatu obvykle požadovanú na finančných trhoch, nie je v rozpore s dobrými mravmi. (Ad 5) nešlo o prípad, že by zmluva bola prijatá s výhradami, čo znamená odmietnutie návrhu, v tomto prípade došlo ku konsenzu pri uzatvorení zmluvy podľa podpísanej listiny. Boli dodržané ustanovenia občianskeho zákonníka o návrhu a prijatí návrhu, dohodu strán zásadne nemožno dodatočne meniť. Žalovaný tiež v podrobnostiach trvá na správnosti výpočtu RPMN uvedenej v zmluve.

4. Žalovaný sa pojednávania konaného dňa 27.1.2017 nezúčastnil, svoju neúčasť ospravedlnil s tým, že trvá na svojom písomnom vyjadrení.

5. Na pojednávaní konanom dňa 27.1.2017 sa žalobca v právnom zastúpení pridrižoval písomne podanej žaloby. Navyše najmä dodal, že žalovaný v súvislosti s obsahom uzatvorených zmlúv si zrážal od žalobkyni ďalšie plnenia, ktoré priamo nevyplývajú z prehľadov platenia zrážok a ktoré žalobkyňa dokladá osobitnými potvrdeniami veriteľa o prevzatí finančných prostriedkov. Pritom žalovaný k tomu neposkytol službu, ktorá by reálne odôvodňovala takýto ďalší náklad dlžníka. V otázke skutočnej výšky poskytnutého úveru v jednotlivých prípadoch vychádzajú z východiskovo vyplnenej výšky úveru, ktorá mala byť poskytnutá u jednotlivých zmlúv, od čoho odpočítavajú údaj podľa dojednania o zrazení poplatku z dohody o poskytnutí služby v časti 8 zmlúv o úvere, pričom keďže nedošlo k splneniu predpokladu zrazenia ďalšieho poplatku vzhľadom na revolving, tak došlo k zrazeniu vyplnenej odplaty dlžníka za úver. Zároveň žalovaný v súvislosti s celým obsahom uzatvorených zmlúv nesprávne vypočítal RPMN oznámenú v zmluvách, lebo časový aspekt všetkých takýchto nákladov úveru predstavuje túto sadzbu vyššiu, ako vyplýva z výťažkov elektronickej kalkulačky dostupnej napr. na ekonomika.sme.sk.

6. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a zistil :

7. Z listiny zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.6.2011 (čl. 10 spisu) súd zistil, že žalovaný predložil žalobkyni ako dlžníkovi Žiadosť / Zmluvu zmluvy o revolvingovom úvere, podľa obsahu ktorej (v časti „schválený úver“) veriteľ poskytol dlžníkovi úver - úverový limit vo výške 1.470,- Eur. Dlžník sa zaviazal splatiť úver v 36 mesačných splátkach vždy do 23. dňa v kalendárnom mesiaci, jednotlivo vo výške 83,45 Eur. K tejto zmluve žalovaný vystavil žalobkyni Oznámenie veriteľa o schválenom úvere (čl. 11 spisu) a listinný Splátkový kalendár (čl. 12 spisu). K zmluve o poskytnutí revolvingového úveru č. XXXXXXXXXXXX žalobkyňa a žalovaný uzatvorili Dohodu o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.6.2011 (čl. 15 spisu), podľa obsahu ktorej dlžník umožňoval veriteľovi vykonávať od zamestnávateľa dlžníka zrážky zo mzdy vo výške 83,45 Eur mesačne.

8. Z listiny zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 24.2.2011 (čl. 16 spisu) súd zistil, že žalovaný predložil žalovanej ako dlžníkovi Žiadosť / Zmluvu zmluvy o revolvingovom úvere, podľa obsahu ktorej (v časti „schválený úver“) veriteľ poskytol dlžníkovi úver - úverový limit vo výške

1.170,- Eur. Dlužník sa zaviazal splatiť úver v 26 mesačných splátkach vždy do 20. dňa v kalendárnom mesiaci, jednotlivo vo výške 66,42 Eur. K tejto zmluve žalovaný vystavil žalobkyni Oznámenie veriteľa o schválenom úvere (čl. 18 spisu) a listinný Splátkový kalendár (čl. 20 spisu). K zmluve o poskytnutí revolvingového úveru č. XXXXXXXXXXXX žalobkyňa a žalovaný uzatvorili Dohodu o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 24.2.2011 (čl. 24 spisu), podľa obsahu ktorej dlžník umožňoval veriteľovi vykonávať od zamestnávateľa dlžníka zrážky zo mzdy vo výške 66,42 Eur mesačne.

9. Z listiny zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.6.2011 (čl. 25 spisu) súd zistil, že žalovaný predložil žalobcovi ako dlžníkovi Žiadosť / Zmluvu zmluvy o revolvingovom úvere, podľa obsahu ktorej (v časti „schválený úver“) veriteľ poskytol dlžníkovi úver - úverový limit vo výške 390,- Eur. Dlužník sa zaviazal splatiť úver v 36 mesačných splátkach vždy do 23. dňa v kalendárnom mesiaci, jednotlivo vo výške 22,14 Eur. K tejto zmluve žalovaný vystavil žalobkyni Oznámenie veriteľa o schválenom úvere (čl. 28 spisu) a listinný Splátkový kalendár (čl. 29 spisu). K zmluve o poskytnutí revolvingového úveru č. XXXXXXXXXXXX žalobca a žalovaný uzatvorili Dohodu o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.6.2011 (čl. 32 spisu), podľa obsahu ktorej dlžník umožňoval veriteľovi vykonávať od zamestnávateľa dlžníka zrážky zo mzdy vo výške 22,14 Eur mesačne.

10. Vo všetkých vyššie oboznámených zmluvách o poskytnutí revolvingového úveru bola navyše oznámená (popri sebe - pozn. súdu): „celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ uhradiť“, „RPMN za úver“, „ročná úroková sadzba úveru“, „priemerná RPMN za úver“, ako aj: „poskytnutá čiastka revolvingu“, „celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ uhradiť za revolving“, „ predpokladaná RPMN po poskytnutí revolvingu“, „ročná úroková sadzba revolvingu.

11. Všetky vyššie oboznámené zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru tiež obsahovali ustanovenia zaväzujúce dlžníka na úhradu konkrétne vypísaných úhrad (časť 8 zmluvy, b. 8.1 - 8.6 zmlúv - pozn. súdu) „za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti splátok úveru“ a za „za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti splátok revolvingu“, ktoré služby podliehali ďalším podmienkam a ktoré podliehali posúdeniu veriteľa. Osobitne podľa b. 8.4 pohľadávka voči veriteľovi poskytnúť úver sa započítava s pohľadávkou voči dlžníkovi podľa čl. 8.1 zmluvy, aj keď s predtlačným vyhlásením veriteľa v b. 8.6, že uzavretie dohody o poskytnutí služby nie je podmienkou uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere.

12. Všetky vyššie oboznámené zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru tiež obsahovali vyhlásenie v b. 13, podľa ktorého „riadnym vyplnením a následným podpisom tejto Žiadosti/Zmluvy všetkými zúčastnenými stranami uzatvoril Veriteľ s Dlužníkom Zmluvu o revolvingovom úvere, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú zmluvné dojednania na zadnej strane tejto Žiadosti/Zmluvy“, Zmluvné dojednania, ktoré bližšie upravovali právny vzťah medzi dlžníkom a veriteľom, boli súdu predložené na osobitných listinách.

13. Podľa listov zo dňa 30.8.2011, 2.9.2011 a (zhodne) 2.9.2011 (č.l. 17, 23 a 38 spisu) žalovaný vyzval zamestnávateľa žalobkyne na vykonávanie zrážok zo mzdy na základe zmluvných vzťahov so žalobkyňou.

14. Podľa listín „Prehľad platenia zrážky“ bolo žalobkyni zrazené na úhradu k zmluve č. XXXXXXXXXXXX (č.l. 13 spisu) 1.634,27 Eur, k zmluve č. XXXXXXXXXXXX (č.l. 19 spisu) 1.300,74 Eur a k zmluve č. XXXXXXXXXXXX (č.l. 30 spisu) 433,55 Eur.

15. Podľa príjmových dokladov - Potvrdení veriteľa o prevzatí finančných prostriedkov (prílohou obálka č.l. 107 spisu) žalobkyňa navyše zaplatila žalovanému dňa 27.11.2011 ... 37,- Eur, dňa 30.1.2012 ... 48,- Eur, dňa 30.7.2012 ... 50,- Eur, dňa 27.8.2012 ... 50,- Eur, dňa 25.9.2012 ... 30,- Eur, dňa 6.12.2012 ... 60,- Eur.

16. Podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 (ďalej CSP) Žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o (c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, (naliehavý právny záujem obdobný ako podľa § 80 písm. c) zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.6.2016 - pozn. súdu).

17. Podľa § 497 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení nesk. predpisov (ďalej ObZ) Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

18. Podľa § 499 ObZ Za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

19. Podľa § 506 ObZ Ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

20. Podľa § 1 ods. 1), 2) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (účinného od 11.6.2010, ďalej tiež iba „zák. č. 129/2010 Z.z.“) (1) Tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa. (2) Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

21. Podľa § 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z.z. Na účely tohto zákona sa rozumie ... (g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok, (h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, (i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

22. Podľa § 9 ods. 2 písm. i), j), k) zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom do 31.5.2014 Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: ... (i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, (j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, (k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia ...

23. Podľa § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak (a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, (b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), (c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo (d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

24. Podľa § 39 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení nesk. predpisov (ďalej OZ) v znení účinnom v súčasnosti Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

25. Podľa § 3 ods. 1 OZ Výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

26. Podľa § 52 OZ:

1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

27. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. r, ods. 5, 6, 10 OZ v znení účinnom od 1.6.2010 do 31.5.2014:

1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

3) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

4) Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré ... (r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

5) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

6) Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

10) Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

28. Podľa čl. 3 b. 1 Smernice č. 13/1993 Rady EHS zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

29. Podľa § 451 OZ (1) Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. (2) Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

30. Zistený skutkový stav už aj v rozsahu podľa vykonaného dokazovania nasvedčuje tomu, že medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom bol uzatvorený právny vzťah spotrebiteľského charakteru podľa cit. ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, a to zmluva o spotrebiteľskom úvere podľa zák. č. 129/2010 Z.z., z foriem podľa cit. ust. § 1 ods. 2 uzatvorená vo forme zmluvy o úvere podľa Obchodného zákonníka. V žiadnom prípade nebol preukázaný iný ako spotrebiteľský účel úveru, ktorý by veriteľ preskúmal.

31. Systematicky súd uznal naliehavý právny záujem žalobcu na žalovanom určení, aktuálne podľa § 137 písm. c) CSP účinného od 1.7.2016, resp. v minulosti podľa § 80 písm. b) OSP účinného do 30.6.2016,

lebo aj keď sa v tomto konaní nerozhodne priamo vo veci založenej zmluvou o spotrebiteľskom úvere, má toto konanie pomerne samostatný význam ako obrana pred jednostranným výkonom práva veriteľa.

32. Súd určil neplatnosť dohôd o zrážkach zo mzdy, podľa cit. ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmlúv medzi žalobcom a žalovaným v r. 2011 a 2012, lebo účel tejto právnej úpravy smeruje k právnej ochrane spotrebiteľa na všeobecnom súde, čo analogicky potvrdzuje aj vymenovaný príklad neplatnosti k obdobnému právnemu inštitútu rozhodcovských doložiek podľa cit. ust. § 53 ods. 4) písm. r) tohto ustanovenia. Preto aj dohodu o zrážkach zo mzdy (analogicky teda nielen rozhodcovskú doložku) v tomto prípade súd pokladá za neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmluve spotrebiteľského charakteru, lebo jej uplatňovanie vedie k možnosti jednostranného správania veriteľa pri vymáhaní formálne dojednaných plnení, pričom keby pri samotnom plnení počas trvania zmluvy došlo medzi stranami k sporu, bol by veriteľom systematicky obídený všeobecný súd.

33. Na vyššie uvedenom podľa názoru súdu nič nemení ani argumentácia žalovaného v podrobnostiach podľa jeho písomného vyjadrenia vo veci samej. V podrobnostiach je pravdou, že článkom VIII zák. č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo pri poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku bol novelizovaný zák. č. 250/2007 Z.z. O ochrane spotrebiteľa s účinnosťou od 1.5.2014 tak, že okrem iného boli stanovené predpoklady uplatňovania dohôd o zrážkach zo mzdy. Konkrétne podľa ust. § 5a písm. a) zák. č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom odo dňa 1.5.2014 „Nepripustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy ... (a) dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť ...“. Aj keď žalovaný z uvedeného vyvodzuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy je stále prípustná pre oblasť spotrebiteľských vzťahov, ide o formálnu interpretáciu spravidla nekonzistentne dopĺňanej právnej úpravy. Pre hodnotenie súdu je podstatné hodnotenie celej súvisiacej právnej úpravy podľa jej účelu, ťažiskovo so zachovaním práva spotrebiteľa na prístup k všeobecnému súdu. Tento prístup bol zabezpečením záväzku veriteľa predmetnými dohodami o zrážkach zo mzdy sťažený, lebo tieto v ich následnej aplikačnej fáze sú uplatnené jednostrannou výzvou veriteľa voči zamestnávateľovi dlžníka - spotrebiteľa. Preto sa jedná o neprijateľné zmluvné podmienky v zmluvách spotrebiteľského charakteru a súd ich aj samostatne podľa predmetu tohto sporu vyhlásil za neplatné. Pre rozhodnutie súdu už neboli podstatné ani všetky ďalšie argumenty žaloby podľa obsahu jej písomných podaní.

34. Súd zaviazal žalovaného na zaplatenie 978,81 Eur titulom bezdôvodného obohatenia podľa cit. ust. § 451 OZ titulom plnenia bez právneho dôvodu, lebo žalobkyňa preukázala poskytnutie plnenia žalobcovi podľa vyššie oboznámených listín „Prehľad platenia zrážky“ (1.634,27 + 1.300,74 + 433,55 = 3.368,56 Eur), ako aj podľa vyššie oboznámených príjmových dokladov - Potvrdení veriteľa o prevzatí finančných prostriedkov (37,- + 48,- + 50,- + 50,- + 30,- + 60,- = 275,- Eur) spolu vo výške 3.643,56 Eur. Pre účely skutkového odôvodnenia žaloby žalobkyňa vychádzala z ňou poskytnutej sumy 3.558,17 Eur bez ujmy protistrany. Zároveň sa súd stotožnil s vysvetlením žaloby na pojednávaní, že skutočnou výškou poskytnutého úveru v jednotlivých prípadoch je rozdiel východiskovo vyplnenej výšky úveru, ktorá mala byť poskytnutá u jednotlivých zmlúv, a dojednania o zrazení poplatku z dohody o poskytnutí služby v časti 8, podľa b. 8.1 zmlúv o úvere, pričom keďže nedošlo k splneniu predpokladu zrazenia ďalšieho poplatku dlžníka na revolving, išlo o poplatok dlžníka za úver, všetko vzhľadom na ustanovenie bodu 8.4 o započítaní tohto nákladu. Súd pri vedení tohto konania nemal osobitný doklad o poskytnutí úveru priamo platobnou operáciou, než iba ustanoveniami predložených zmlúv, pričom vzhľadom na platnú právnu úpravu v čase uzatvárania zmlúv a vzhľadom postoje strán najmä nebolo namieste sa prikloniť k tomu, že by úvery neboli poskytnuté vôbec. Konkrétne v prípade zmluvy č. XXXXXXXXXXXX východiskovo predtlačenou povinnosťou veriteľa bolo poskytnúť úver 1.470 Eur mínus náklad dlžníka podľa bodu 8.1 vo výške 218,59 Eur, t.j. úver bol poskytnutý vo výške 1.251,41. V prípade zmluvy č. XXXXXXXXXXXX východiskovo predtlačenou povinnosťou veriteľa bolo poskytnúť úver 1.170 Eur mínus náklad dlžníka podľa bodu 8.1 vo výške 173,84 Eur, t.j. úver bol poskytnutý vo výške 996,16 Eur. V prípade zmluvy č. XXXXXXXXXXXX východiskovo predtlačenou povinnosťou veriteľa bolo poskytnúť úver 390 Eur mínus náklad dlžníka podľa bodu 8.1 vo výške 58,21 Eur, t.j. úver bol poskytnutý vo výške 331,79 Eur. Povinnosťou žalovanej tak bolo zaplatiť iba poskytnuté úvery bez nákladov (1.251,41 + 996,16 + 331,79) vo výške 2.579,36 Eur, ale keďže podľa skutkového odôvodnenia žaloby zaplatila 3.558,17 Eur, v rozdiel (3.558,17 - 2.579,36) súd zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 978,81 Eur.

35. Súd zároveň vyhodnotil, že vyššie preskúmané plnenie podľa b. 8.1 zmlúv o úvere nie je odplatom za potenciálne inú službu, než je samotný náklad úveru. V skutočnosti ide o formálne dojednania o poskytnutí služby spočívajúcej „v možnosti“ odkladu splátok „úveru“, resp. „revolvingu“, ktoré služby podliehali ďalším podmienkam a najmä ktoré príznačne podliehali posúdeniu veriteľa. Súd sa stotožňuje s hodnotením žaloby, že tieto dojednania neobsahujú reálne materiálne recipročné plnenia veriteľa, ktoré by veriteľ poskytol. Ak už samotné dojednanie tejto „možnosti“ bolo odplátne, išlo o ďalší náklad úveru, ktorý veriteľ každopádne účtoval dlžníkovi, t.j. o náklad úveru podľa cit. ust. § 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z.z., ale s tým, že veriteľ ho nezahrnul do informácie o RPMN.

36. Súd tak zistil rozpor s ustanovením cit. ust. § 11 ods. 1 písm. b), d) zák. č. 129/2010 Z.z., lebo napríklad v zmluve č. XXXXXXXXXXXX uvedený údaj o celkových nákladoch spotrebiteľa 3.004,20 Eur, ako aj údaj o RPMN od 67,17 %, stále vzhľadom na záväzné dojednanie povinnosti dlžníka spočívajúcej v zaplatení 36 mesačných splátok jednotlivo vo výške 83,45 Eur, si neplnia svoju informačnú funkciu. Na odôvodnenie rozsudku zjednodušene povedané, už len v časti údaja celkovej čiastky splatnej spotrebiteľom (36 x 83,45) by jej skutočnou výškou bolo oznámených 3.004,20 Eur, keby povinnosť dlžníka spočívala iba v zaplatení dojednaných splátok. Lenže veriteľ účtoval dlžníkovi aj plnenie podľa b. 8.1 zmlúv tu vo výške 218,59 Eur. Podporne aj v časti RPMN by (podľa špecializovanej kalkulačky, pri danom priebehu konania napr. z osvedčeného zdroja ekonomika.sme.sk) z tých istých údajov výšky poskytnutého úveru a časového odstupu pravidelných mesačných splátok daného počtu a výšky aj tento informačný údaj by v skutočnosti bol vyšší, keď sa do nákladov úveru zahrnie aj jednorazový náklad dlžníka 218,59 Eur, v prípade jeho okamžitej splatnosti, resp. započítateľnosti by bolo príznačne jedno, či by sa jednalo o úver poskytnutý vo výške 1.470 Eur s jednorazovým nákladom 218,59 Eur splatným 0 dní od poskytnutia úveru, alebo príznačne o úver poskytnutý iba vo výške 1.251,41 Eur už bez ďalšieho účtovania tohto nákladu. Každopádne pri formálne avizovanej výške úveru 1.470 Eur správne oznámenou („upozornením na“) výškou celkových nákladov spotrebiteľa malo byť 3.222,79 Eur a nie iba veriteľom formálne oznámených 3.004,20 Eur. Obdobné nezrovnalosti sa týkali aj ďalších predmetných zmlúv. Na základe uvedeného súd predmetné úvery pokladá za bezúročné a bez poplatkov.

37. Je vhodné dodať, že okrem neistoty v tom, koľko peňazí dlžníka od jeho zamestnávateľa by bolo jednostrannou činnosťou veriteľa zrazených už aj pri predpokladanom jasnom obsahu východiskovej úverovej zmluvy, by všeobecnému súdu navyše prislúchalo hodnotiť prijateľnosť aj ďalších zmluvných podmienok, resp. platnosti celých východiskových zmlúv o úvere, z ktorých by bolo plnenie uplatnené na súde. Aj keď dokazovanie pri danom priebehu sporu nebolo v podrobnostiach zamerané na ďalší obsah zmlúv o úvere, pre tunajší súd je sporná skutková koncepcia úverovej zmluvy predloženej veriteľom, ak malo ísť o úver revolvingový, t.j. opakovane poskytovaný, ktorý by inak musel veriteľ ponúkať vždy oproti novému prejavu vôle dlžníka, keď podľa časti obsahu zmlúv východiskovo mal byť poskytnutý úver splatný v konečnom počte splátok. Veriteľ v obsahu predmetných zmlúv počítal s „úverom“ a „revolvingom“ popri sebe a informáciu o ročnej percentuálnej miere nákladov revolvingu mohol poskytnúť iba z predpokladaných údajov. Tieto okolnosti nasvedčujú tomu, že skutková koncepcia revolvingového, t.j. určitým spôsobom obnovovaného úveru, poskytnutému spotrebiteľovi zo strany veriteľa, ktorý tieto zmluvy nepredložil ako banka a ako iba doplnkovú službu k správe účtu overeného klienta, spochybňuje, že došlo k dojednaniu celkovej výšky úveru primerane podľa cit. ust. § 497 Obchodného zákonníka, resp. konečného počtu splátok primerane podľa cit. ust. § 9 ods. 2 písm. i), j), k) zák. č. 129/2010 Z.z. Aj takto vyššie naznačený ďalší okruh právnych otázok, aj prípadné ďalšie náklady úveru, by boli predmetom skúmania všeobecného súdu, ktorý by mal právomoc rozhodnúť o plnení medzi žalobcom a žalovaným.

38. Ďalšie jednotlivé argumenty strán už neboli podstatné pre rozhodnutie súdu. Dôvodom rozhodnutia súdu napríklad nebolo tvrdenie žalobkyne o tom, že by jej vôľa bola vadná zo špecifických dôvodov viažucich sa na konkrétne uzatváranie zmlúv, ani to, že by z daného obsahu zmlúv uzatváraných za právnej úpravy v reálnom čase nebol technicky riadne dojednaný konečný počet splátok a konečná splatnosť úveru (t.j. potenciálne s inými vadami, než sú spojené so samotnou povahou tzv. revolvingových, t.j. obnovujúcich sa úverov spotrebiteľom inak než ako doplnková služby banky, ako súd uvážil vyššie). Súd sa napríklad stotožňuje s obranou žalovaného v tom, že nie je účelom zákona dojsť k splátkovému kalendáru s rozpísaním určenia jednotlivých splátok na istinu a náklady úveru, resp. aby sa v zmluve o úvere uvádzala amortizačná tabuľka, lebo to by bolo mimo rácia prejavu vôle strán, tobôž dlžníka, pri uzatvorení zmluvy predloženej veriteľom. Ale už aj konkrétne dôvody uvážené vyššie

viedli súd ku konštatovaniu neplatnosti predmetných dohôd o splátkach zo mzdy a bezodplatnosti a bezúročnosti zmlúv o úvere.

39. Úrok z omeškania súd priznal podľa § 369 ods. 1 poslednej vety Obchodného zákonníka vo výške podľa predpisov občianskeho práva, a to podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení § 3 Nar. vl. č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.1.2013, a to podľa žaloby napokon v sadzbe 8 % ročne od dňa 20.5.2016 do zaplatenia, aj keď vrátenie poskytnutých plnení bolo spojené so zmenou postoja pôvodne ovplyvneného spotrebiteľa, všetko v primeranom súlade s predloženými výzvami voči veriteľovi.

40. Základ nároku na náhradu trov konania súd upravil podľa § 255 ods. 1, 2 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej CSP), podľa ktorého žalobca mal v konaní úspech v celom rozsahu. Pritom podľa názoru súdu nie sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, napríklad ani otvorený okruh právnych sporov, keď žalobca žaloval výhradne určenie podľa podanej žaloby, lebo žalobca mal na toto určenie pomerne samostatné právo. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

Všeobecnými náležitosťami podania účastníka podľa § 127 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (CSP) účinného od 1.7.2016, sú, uviesť: ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

V odvolaní podľa § 363 CSP sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 364 zák. č. 160/2015 Z.z. CSP Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 zák. č. 160/2015 Z.z. CSP

1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 zák. č. 160/2015 Z.z. CSP Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.